

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy óra 1 " — "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és
Kiadóhivatal:
Fü. vez. Simonffy-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legmérés-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Hitelünk.

Debreczen, október 18.

(K. J.) A nemzet emlékezetében örökké élő nagy hazánkfia néhai gróf Széchenyi István midőn 1831-ben a „Hitel” című művét megírta, már az azon években nálunk uralkodó viszonyokon felül emelkedve és támaszkodva a külföldön e részben szerzett tapasztalatokra, visióként előre megjelölte azon utakat, melyen haladnunk kell, hogy nemcsak a politikai szereplésben legyen a későbbi korban részünk, hanem hogy az európai nyugoti államokkal magunkat meg is ismertessük s velük élénk összeköttetésbe lépünk; előre megnevezte azon módokat, melyekkel a magyar hitelviszonyok megteremtését, fejlődését és megizmosodását elérhetjük s végül megismertetett azon eszközökkel, melyek akkor még nálunk idegen számba mentek s melyekkel a célunkat sikeresen előmozdíthatjuk.

Mert hitel nélkül sem köz-, sem magánvagyon még elképzelni sem lehet; ez az állami, és magánélet talpköve; a mely államnak hitele nincs, vagy abban megrendítve van, mindenre képtelenné válik, nem tudja önön magát fenntartani, nem képes népének a szükséges létfenntartási eszközöket nyújtani, szegénynyé, koldussá lesz s ilyené lesz a népe is; a mely magánembernek a hitelét megvonta a köz-élet, elzúlótt, tönkre-

ment emberré lett az, még mielőtt nála ezen állapot bekövetkezett volna a valóságban is.

Hitelünk fejlődését csakis az abszolútizmus megszűnté utáni időtől kezdve fogom taglani s részletesen megjelölni azon irányokat, melyeket az követett; elősorolni azon hiányokat, melyek még most okai, hogy, a külföldöt tekintve, a hitelt még most sem élvezhetjük úgy, mint a többi nyugoti kulturállamok.

Az első vasút megnyitása az 50-es években hozta be hazánkba tulajdonképen a külföldi tőkét, addig felettünk Austria és kivált a bécsi pénz vitte a domináló szerepet, ekkor kezdett velünk a külföldi kereskedő komolyan foglalkozni, s tette meg azt, hogy hozzánk bejött, hogy a hazájában kis hasznot hajtó tőkéjének nagyobb jövedelmet szerezzen, és főképp hogy itt meggazdagodjék.

Az első vasút megnyitása előtt ha valaki külföldön tartózkodott s hazánk-
ból pénzhez jutni akart, arról szó sem lehetett, hogy a külföldön levő egyik bankra szóló utalvány útján juthatott volna pénzéhez, be kellett bizony az egész összeget esomagolni s természetben neki elküldeni, melyből kettős baja származott és pedig először kapott oly pénzt, mely ott nem volt forgalomban, be kellett azt váltani, mi csak sok utánjárás után sikerült, másodsor pedig ka-

pott az ottani pénzben a tulajdonképeni értéknek sokkal kevesebb összeget, a mennyiben nálunk az osztrák érték tehát a kényszerkölcsönös pénz lévén a törvényes fizetési eszköz, az külföldön igen gyenge hitelnek örvendett s csak nagyon alacsony árfolyam mellett lett elfogadva.

Az 1867-iki kiegyezés hazánkban minden tekintetben új aerát teremtett. A fővárosban egymásután keletkeztek a különféle bankok, melyek a hazai iparnak és kereskedelemnek a szükséges tőkét megszerezték és használatra kiadták, igaz ugyan, hogy oly kamatláb mellett, mely abnormálisnak volt mondható, de mindamellett mondhatjuk, hogy ezek voltak az uttörők, kik hitelünk fejlődésére az alapot megteremtették.

A 70-es években kezdett nálunk a takarékpénztár-alapítási kultusz gyökeret verni, minden vidék egymásután alapította azokat és nyújtotta a kölcsönkérésnek a pénzüsszegeket.

A takarékpénztáraknál azonban a személyi hitel még most sem képes az őt megillető helyet elfoglalni, mert az igazgatókként működő nagyobb részvényesek féltik nagyon a pénzüket s készebbek még most lassú visszafizetés mellett is inkább betáblázásra adni hitelt, mert ez biztosabb, sem hogy iparosnak, vagy kereskedőnek nyújtanák azt, hogy előbbi mesterségében a hila-

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Az oroszlánkarmok.

Irta: François Coppée.

Julian de Rhé sorhajó-hadnagy szomorú állapotban érkezett vissza állásáról, Kochinchinából. Hosszu, három hónapig tartó betegség után touraini szülőházában végre annyira javult állapota, hogy anyja és nővére segítségével — mily szerető gondoskodással ápolta őt ez két nő — képes volt a Loire partján elhúzódó terraseon mintegy száz lépésnyire el sétálni; bár a hűvös őszi napokban gyakorta kellemetlen borzongást érzett még tagjaiban.

— A tél egy részét töltse Pauban, — tanácsolá az orvos. Az enyhe, nem tulságosan forró, lelket nyugtató, fájdalmat csillapító klímának jót fog tenni, s pár hó múlva ismét mint életterős férfi tér vissza anyja ő nagyságához.

November közepe felé Julian de Rhé már a Garderes hotel napfényben ragyogó ablakából nézte a Pyrenaei hegyek lélekemelő panorámáját, s válogatott szivarokat szitt, a melyeket ugyan az üdülő gyenge inye még fanyarnak talált, de mégis azokra emlékezteték őt, a melyeket a „Borda” fedélz-tén füstölt el egykor: s sorra ébredtek, sorba elvonultak előtte tizenhatodik évének boldog emlékei.

— Lám, lám! — ez a Pau! Mind csak csupa szép asszony lakja — jegyzé meg a fiatal ember, a mikor első ízben kereste fel a Place Royale-t, hogy ott a katonazenét hall-

gassa és ott sütkérezzék a napon, a jó Henrik királyi troubadour szobra előtt. A fiatal hadnagy nem volt csélesap divathős, de most új életkedvtől megszállva tette fejébe az ünnepi sapkát, felvette ujdonatuj, aranyos tegyverkabátját, a melyen ott ragyogott a becsületrend érdme, a melyet anyja betegsége ideje alatt ágya fölé rakott, s ő úgy hitte, egyszer fogja ezt csak viselhetni, koporsója szemfedőjén.

Mily jó is volt most Pauba mennie! — Mily szép az enyhe napsugár, mely éltet megével, az azurkék ég, a messze róna, odább félkörben emelkedő dombok, s alant a szemhatár élén az égbe meredő havasok! Mily boldog érzés, a világ minden országából összesereglett szép asszonyok között imbolyoghatni, hallani a művelt világ megannyi nyelvén szóló csevegésüket, mely mint a dalos madarak tarka csattogása egy édes, távoli harmoniába olvad. Igaz, nem egyszer tárult fel a nyomoruság, bánat képe előtte, mint mikor ott haladt el mellette az az ifju, aszkóros angol, kis kocsi-jában, plaidekbe kendőbe burkolva, fénytelen, élettelen szemével, szájánál a fekete tafotából készült belégzővel. Mint futott végig rajta a hideg borzadály! Hanem azután — hisz oly önző az ember — első részvét után elgondolta Julian, hogy hiszen ő is borzalmat keltett egykor küls-jével, ott Toulouban, ösztövérvolt, mint a csontváz, — szeméit csokoládébarna karikák övezték — s mégis megélt, mégis im ily erős lett ismét.

A mint így gondosan öltözködve, megbotolva, mellén új érdemrendjével mélyen szitta az enyhe, meleg levegőt, oly boldog volt,

hogy él, újra él; fénye pénzt vetett a koldusnak s elvegyült az utját keresztező szép asszonyok nyüzsgő csoportjába. Majd bámulva állott meg az erős kis amerikai leányok előtt — fekete harisnya és keztyű, ragyogó, tiszta fehér pillangó ruha rajtuk — s elnézte, mint járták a Place Royale egy fája körül a katonazene hangjaira a polkát.

Lehet-e ennél alkalmasabb hangulat arra, hogy va akibe szeressen? Az napon, hogy az orosz kolónia legszebb leányát, Babarine Olgát, lováról leszállni látta, a Gassion-hotel előtt. a hol az anyjával lakott, a szerelem villansugara szívét érte.

Délután öt óra lehetett; a leány róka-vadászatról tért vissza. Őt-hat kíséző tisztelője villámsebese pattant le lováról és nyüzsgött körülötte, hogy zabláját tarhassa.

A legelsőben odaérkezettnek karjára támaszkodott s ostora nyelvél megkopogtatva a veranda asztalát, egy csésze tejet rendelt s egy huzomban kiitta. Ugy állt ott, karcu amazoni alakjával, mint a primaticciói isten-asszony, dvs, bronzszinű haja vállára csüggött a t-jén lévő férfikalap alól, két kezével az üres csészét tartá, szája szélén ott csintalankodott a tejsöppekből alakult bajuszka s oly elégedetten mosolygott, a friss italtól üdülve. A fürteit csókdosó nap arany koronával övezé fejét. Hirtelen elkomolyodott, az asztalra tette a csészét, gyenge főhajtással üdvözölte a veres kabátosok csoportját, s lovagló veszejével megveregette ruháját, méltóság-eljes léptekkel fordult be a szállodába. Három napig Julián

dását mozdíthatná elő, hogy a modern technika vívmányait a nyert hitel segítségével megszerezhetné, vagy hogy az utóbbi az ezen hitellel az olcsóbb és jobb árú beszerzési forrásait felkeresné, és ezzel forgalmát, jövedelmét nagyobbítaná, üzletét mind szélesebb alapokra fektetné.

A 80-as években pedig a tőke gyűjtésének és hitelre való nyújtásának egy új módja kezdett meghonosodni, a segélyegyletek: ennek célja lett volna, hogy apróbb betétek által az iparos, kereskedő és revétlenül kisebb tőkéhez jusson: hogy esetleges szükségénél legyen kisegítő, támogató helye; de itt meg éppen az volt, és jelenleg is az a legnagyobb baj, hogy tulságosan igénybe lesz és van véve, és legtöbbször éppen olyanok által, kik a hitel igénybevételét éppen más célra és nem a segélyegylet intenciója szerint használják fel.

Rövid vázlatban a hitel fejlődéséről megemlékezve, most az iparos és kereskedő helyzetét rajzolom le, kit a sors arra kényszerített, hogy legtöbb esetben személyi hitelre kölcsönt vegyen fel.

Az iparos a fogyasztó közönség megrendeléseiből él, ő a nyers anyagot feldolgozza, hogy azt mi használhassuk; nálunk azonban azon szokás dívik, hogy az iparost nem szeretjük azonnal fizetni, sőt legtöbb esetben az az elkészített munkája díjáért hónapokig, sőt egész éven át kénytelen várni, s ha pénzt még kérni merészeli, azzal büntetjük, hogy neki újabb megrendeléseket nem adunk. Mit csináljon a kevésbé situált viszonyok között levő iparos, hogy megrendelőit kielégíthesse és hogy a munkájához szükséges anyagot beszerezhesse;

ösmerőseit egyre fagatta: „Ki ő? Beléje vagyok bolondulva! Imádom!” — Harmadnap végre bemutatták Banarine asszonynál — a mi egyébként igen könnyen ment — s ettől ő is egy tagja volt a gyönyörű orosz hölgy imádói seregének.

De hát igazában, valóságban orosz nő volt a szép leányzó, ki a saison kezdetétől fogva naphosszant lovagolt, az éjen át pedig táncolt? Igen, törvényes atyja, anyjának első férje Babarine gróf után az volt. De az egész világ igen jól tudta, hogy anyja éppen leány-születése előtt elvált férjétől, és hogy Babarine asszony — a ki egyébként egy new-yorki bankárnak, valami Jakobosnak a leánya volt — ez időben egész nyilvános viszonyt folytatott egy éjszakai tejedelmi sarjval — valami Krisztián vagy Oskárral — s Oga valószínűleg e viszonyból származott. Lehetett e nemzetisége a leányok, kit előbb egy skót gyermektelepen, majd egy nápolyi zárdában, azután meg egy genfi szigorú nevelő-intézetben neveltek s ki éjjeinek egyharmadát az expressvonat hálókabinjaiban töltte? Emlékezete csak tengerparti városokat, tengeri fürdőket, téli gyógyhelyeket, s az előkelő világ más minden gyűlöhelyét rajzolta elé, a melyekben anyja, egy rezes arca daczára is elég esinos aszony — már 15 év óta forgott, a haladó évekkel fokozódó koketeriával, unalmasságával, samovárjával és pézma-prémjével.

Ah! neki, a szegénykének, a kiből a szűz szemérem suhanczos pajkos sággal egyesül, nem volt hazája; maga-magát gunyolva szokta volt mondani:

— Nem vagyok én sem londoni, sem párisi, vagy bécsi, de szent-pétervári sem, az én hazám a table d'hôte.

(Folyt. köv.)

de meg hogy a megélhetéséhez a szükségeseket előteremtse, kölcsönt vesz fel mely után drága kamatot kell fizetni; de a kereskedőnek is kell fizetnie, kitől a nyers anyagot vásárolta, azt azonban szintén nem képes kielégíteni, mert a megrendelője őt sem honorálta, tehát a kereskedőt a kamatok fizetésével nyugtatja meg s így kétszeres kamat fizetésének veti alá magát; e mellett a nyert kölcsöne szétfolyik, s csak azon veszi észre magát, hogy fizetnie kell a kölcsönét, a kereskedő is türelmetlenkedik, saját háztartása is felemésztett bizonyos összeget, adója is hátralékban van, a pénzének többi része kész munkába hever, mit értékesíteni nem tud. Mihez fogjon, mit kezdjen előbb, hogy a nagy veszedelmet fejről elhárítsa, újabb kölcsön felvétele az újabb megoldási mód, így kölcsönt kölcsön után vesz fel, a sok kölcsönre sok a kamat, nem bírja el a nagy terhet, lassankint tönkre megy s ki az oka ennek az állapotnak, senki más, mint a mi fizetni nem szerető közönségünk.

A kereskedő helyzetét tekintve, ez az iparosnak is, a fogyasztó közönségnek is nyújt hitelt, de utóbbi mindkettőt is fizetni nem szeretek hibájában szenved, a kereskedő ekkor fizetési kötelezettségei teljesítését személyi hitele alapján nyert kölcsönrel fedezi, de a kamatot nem ő, hanem azok fizetik meg, kik a késedelmes fizetés által a hitel igénybe vételére kényszerítették, merő az árukat annyival drágábban fizeti meg a vevő közönség s így bosszulja meg rajtuk az iparos és a saját maga ellen elkövetett sérelmet.

Szokjunk ahhoz, mint ez más civilizált államokban már általános, hogy kötelezettségeink teljesítésében pontosak legyünk, ne tekintsük azt az iparost és azt a kereskedőt olyanoknak, mint kik azért vannak, hogy bennünket szolgáljanak és a mi szeszélyeinknek és akaratunknak rabjai legyenek, támogassuk őket úgy, a mint azt önértelmű teherjünk, azok a nemzeti fejlődésünk talpkövei, támaszai s ha mi e támaszhoz kötelezettségeink rendes teljesítése által hozzájárulunk, nemzeti missiót teljesítünk, mert saját hazánk jólétét és haladását közvetve mozdítottuk elő.

— A budget tárgyalása. A pénzügyi bizottság folytatta a közoktatási tárca költségvetésének tárgyalását. A közmű-elődési kiadások tételénél Neményi Ambrus kifogásolja, hogy az összesen 93,512 forintos előirányatból 40 000 forint jut az Akadémiának. Az Akadémia gazdag. Nem szorul ennyi segélyre. Más közmű-elődési intézeteket kellene bővebben ellátni. — Gróf Csáky Albin megjegyzi, hogy a dotáció leszállítása nagy nehézségekkel járna. Az egyik ázi c z é l o k r a előirányzott tételénél Kovács Albert arra figyelmezteti a minisztert, hogy a görög-katholikus és a görög-keleti egyházak az államsegélyt részben oly célra használják, amelyek nincsenek összhangban a magyar érdekekkel. A keleti egyházak magyar híveinek magyar püspökök kellenének. Gróf Csáky Albin foglalkozik ezzel az eszmével. A protestáns egyházak alapjainak gyarapítására előirányzott 100 000 forintos összegnek 120 000 forintra való emelését tervezi a közoktatási miniszter. Ezzel ezt a tarcát elintézték. Ezután a bizottság áttért az gazdasági tarcára, melynek

Latkóczy Imre az előadója. A Kuriánál egy számfelett való tanácselnök és két számfelett való bíró, továbbá tizenkét királyi táblai bíró költségeit feltételeken megszavazta a bizottság.

— Belföldi hírek. (Egyetemet kérvő deputációk a királynál.) Szeged és Pozsony város részéről küldöttségek mennek a királyhoz a tervezett harmadik egyetem érdekében. Pozsony küldöttsége József főherceghez is elmegy, hogy a király beleegyezése után ő fensége is megengedje az egyetemnek ő róla való elnevezését. (Még az elnevezésről kissé korán lesz gondoskodni; csak előbb egyetem legyen!) — (Uj fős pán.) Ő felsége gróf Pálffy Daun Vilmost, egy pozsonyi távirat szerint Mosonmegye főispánjává nevezte ki. — (Fős pánból kerp v i s e l ő) Dunaszerdahelyen gróf Zichy Józsefet, Pozsonymegye volt főispánját jelölték képviselőnek pártokivüli programmal. — (A z é l e s d i v á l a s z t ó k e r ü l e t b e n) az ellenzék Paksy Gusztáv személyében jelöltet állit Telegdy József szabadelvű jelölt ellen. — (B o m l a d o z ó n e m z e t i p á r t.) Wenkheim Frigyes gróf. orsz. képviselő, a nemzeti párt előkelő tagja a legnagyobb mértékben el van keseredve, hogy saját pártja oly vehemens támadást intézett a parlamentben éppen a borssebesi királyi válaszok miatt. Ez elkeseredésének nyíltan is kifejezést adott már és nagyon valószínű, hogy ott hagyja a nemzeti pártot és ezentul pártné küli álláspontot foglal el.

— Külföldi hírek. (A pápa jubileum a.) Azok az ünnepek, melyekkel a pápa püspökségének ötven éves jubileumát a kath. világban, de különösen Rómában megülték nagy ünnepi konzisztóriummal fogtak hivatalosan befejeződni. A pápa köszönetet fog mondani az egész világ katolikus híveinek részvételekért, azonkívül enciklikát fog kibocsátani. (M a c M a h o n) híres francia tábornagy, a köztársaság volt elnöke. hosszú szeszvesedés után meghalt. A francia kormány elhatározta, hogy Mac-Mahont államköltségen temetik el nagy pompával. — (O r o s z o k P á r i s b a n.) Carnot elnök Avellane tiszernagyot a becsületrend nagy tisztjévé nevezte ki és az orosz tisztek legnagyobb részét is kitüntetésben részesítette.

A nők a nevelésügy szolgálatában.

(Folovastott Debreczenben, 1893. okt. 15-én a Gőcseyegylet tanítói Otthonában.)

— Irta: **Osiky Lajos**, theologiai tanár. — (Folytatás.)

Végre pedig föl kell említenem azt, hogy évekket ezelőt egy felolvasást tartottam itt Debreczenben, már mint tanár, a „nőemancipáció kérdése” melyben igyekeztem behatolni komoly tanulmányokkal a nagy kérdés mélyébe, s minden erőmmel oda törekedtem, hogy elkerüljem egy a banális tréfákat, mint a női nemmel szemben az éretlen hízkelést, — a mely két szélsőségbe oly gyakran bele esnek a férfiak, ha a nőemancipáció kérdését tárgyalják.

Íme, ezen elemekből raktam össze lelkemben e most tartandó felolvasásom alapépületét.

Nőkkel fogok abban foglalkozni, mint a kiket hivatottaknak tartok a leánygyermek vezetésére, tanítására, nevelésére, s midőn néhány külföldi és hazai nevelő-nőpedagógus alakjára rá mutatok, — elmondom, hogy nézetem szerint milyen helyet foglalhatnak el a nők a nevelésügy szolgálatában s meddig terjesztem én ki a témát, s általában a közügy terén a női nem részéről jól igénybe vehető munkát?

* * *

Egy angol szemem előtt, ki 1807-től 1818-ig feláldozó jótevő volt, véségi első árnyának a távozásánál, mint a hata ment, s a nagy tésére.

Ezen angol leiktől elhagyott sorsát vette, jos jellemzi őt, Angolországban gyermek sororból való ki fejtett ki; valóban. Nem éri meg gondjár is elmegy. Haj Kelet-Indiába ditsa, és a bőrt fegyelmézt e tén ez utóbbi Államokat is.

Mikor a Carpenté berbarátnak, E emberi jótékony hatatlan nevet daja lebeghetetlelke ideáljától nem minden orszét is beutazt kóinak nehéz szándékozom Erzsébet r hogy e nagy n 21-én szü etett tagja. Már tiz zaban iskolát mára, s 1873-börtönök gyöttr fordította figye keresésének liág. Egy gyö működésének s megérdemli, ho rity to the sou lélek szeretetét.

De nem ter Már főleg az erkölcs megjavításának

A mit a ves lekése, (1803—1873.) nak“ (Ragge kezdve megind felhásban mo tiszteket fizat jobb a bünt n Mi jobb, a fiut Mi jobb, akkor ün el lett kö vetve? Nem-e az, mely inkább akar fizetni?“ dr. Guthrie könyveiben, fe ben, a kormány beadványaiban az ifju fegyver milag segélyzet rák a börtönök köicsi vétség gyermekeket lyeket e kérdé rati szere et igéi hangzanak kolóna helyezetegeket akar ket akar csupa hatással lehet alapon áll t ezen gyermek erejét kell felk bet nálók javu

Egy angol nő jelenik meg először is lelki szemem előtt, Carpenter Mária, ki 1807-től 1877-ig élt, elérve folytonos ön-feláldozó jóékonyság gyakorlásában az ó-szövetségi első árkot, a 70 év-t s kívánván magának a távol Kelet-India gyermekei között az "O u r o l d M o t h e r" — a mi öreg anyánk, tiszteleti czimet, melyre büszkébb volt ő, mint a hatalmas angol kormány és parlament, s a nagy közvélemény minden kiüntetésére.

Ezen angol nőpedagógus különösen a szüleiktől elhagyott s így veszni induló gyermekek sorsát vette szívére s a mint Zekméri Lajos jellemzi őt, „az iskolázás jelen Angolországban” című nagy művében a pauper gyermekek sorsán jézusi szeretettel csüngött; a porból való kiemelésként apostoli buzgóságot fejtett ki; valóságos Pál apostol volt női alakban. Nem éri be azaz, hogy a hazájabeli inségesek gondját fölveszi, hanem más világrészekbe is elmegy. Hajlott korában négy ízben megy Kelet-Indiába hogy a nőnevelés ügyét előmozdítsa, és a börtönökben uralkodó emberietlen tegyelmezést emberivé lenni segítse; sőt szintén ez utóbbi célból meglátogatta az Egyesült Államokat is.

Mikor a börtönrendszert akarta javítani Carpenter Mária két nagy angol emberbarátnak, Howrod Jánosnak és az emberi jótékonyosság történetében magának halhatatlan nevet szerzett Jry Erzsébet példája lebegtetett szemei előtt. Howardtól, ki lelke ideájától buzditva, földrészünknek csaknem minden országát s Ázsia és Afrika jó részét is beutazta, hogy a börtönök szomorú lakóinak nehéz sorsán nyihitsen, Howardról nem szándékozom részletesebben beszélni, s Jry Erzsébetről is csak annyit mondok el, hogy e nagy nő Angolországban 1780. május 21-én született s a quákerek felekezetének volt tagja. Már tizennyolcz éves korában atyja házában iskolát állított 80 szegény gyermek számára, s 1873-tól kezdve, már mint férjes nő, a börtönök gyötrelmes helyzetben levő női lakóira fordította figyelmét, s bejárta ez ügyben a földkerekségének nagy részét, el egészen Ausztráliáig. Egy gyönyörű mondat, az ő életének és működésének saját maga által alkotott jelszava megérdemli, hogy itt is fölemlitem azt: „Charity to the soul is the soul of charity” — a lélek szeretetében áll a szeretet lelke.

De nem ezen a téren szerette Carpenter Mária az ő fényes érdemeit, hanem főleg az erkölcsi elveszésnek indult gyermekek megjavításának, nevelésének nagy munkájában.

A mit a skót szabad egyház egyik hírneves lelkésze, dr. Guthrie Tamás (1803-1873.) az u. n. „rongyos fiúk iskoláinak” (Ragged Schools) alapítója, 1874-től kezdve megindított nagy akciójának elején egy felhívásban mondott, — „Mi jobb, a rendőrtiszteket fizetni, vagy az iskolamestert? Mi jobb a bűnt megakadályozni, vagy büntetni? Mi jobb, a fiut nevelni, vagy a térfit elítélni? Mi jobb, akkor táplálni és nevelni, mielőtt — bűn el lett követve, vagy miután el lett követve? Nem-e a legörültebb államgazdaság az, mely inkább büntetésért, mint a megőrzésért akar fizetni?” — a mit ezen szavakban a skót dr. Guthrie hangzatosított, ugyanazt hirdette könyveiben, felolvasásaiban, nyilvános beszédeiben, a kormányhoz és a parlamenthez intézett beadványaiban Carpenter Mária, hogy az ifju fejezéknek dologházak helyett államilag segélyezett javító-iskolák kellenek s a bírák a börtönök helyett ezekben küldjék az erkölcsi vétség miatt törvényszék elé állított gyermekeket. Gyönyörűek azok az elvek, melyeket e kérdésben hősönk fejteget, s a felebaráti szeretet a samaritánusi könyörület igaz igéi hangzanak az ajkairól, midőn az ilyen iskolába helyezett ifju bűnösöket, mint erkölcsi betegeteket akarja gyógyítani, s olyan büntetéseket akar csupán rájuk szabni melyek javító hatással lehetnek lelkületükre. Mélyen erkölcsi alapon áll többek között azon elve is, hogy ezen gyermekekben mindenekelőtt az akarat erejét kell felkeltetni, mert csak ezen alapon lehet náluk javulásra számítani.

Láttam Skótország fővárosában, Edinburgban laktom idején az u. n. „rongyos fiúk iskoláinak” növendékeit, tiszta kék ruhájukban páros rendben vonulva menni a szép skót Athene utcáin. A rongyból, a nyomorból, a bűnből mentette ki őket a könyörülő szeretet, s teszi őket, tanítás és nevelés által, az emberi társadalmi hasznos tagjaivá. Ilyen növendékek, fiúk és leányok, kerültek ki Carpenter Mária bristoli javító és munkaiskolájából, s az ennek mintáira Anglia minden részén emelt iskolákból is hol a gyermekeket a kézi munkálkodás, a földmivelés nagy tudományaira is megtanítják, s Carpenter Máriaéte végén emelt fölvel, Istent lelkét érezve önmagában elmondhatta, hogy Anglia ifjusága nem oly elvetemedett és bűnhődött sötétség, többé, mint mikor ő munkáját megkezdé közöttük.

Bizony igaz, a mit Smiles-nak, Könyves Tóth Kálmán lelkészünk által magyarra átdolgozott „Kötelesség” című művében olvashatunk Carpenter Mária-ról; „Nem azt mondhatjuk az az ilyen önfeláldozó nőről s hozzá hasonló társairól, hogy ők az emberiség dicsőségére válnak s jövő boldogulásunknak világító tornyai!”

Egy másik ilyen nevezetes nőpedagógus alakját a németek között találom egy főrangú nőben, Maenholtz Bülow Berta bárónő alakjában (1811 május 5 — 1893 jan. 5) ki a gyermektertek megalapítójának, Fröbel Frigyesnek egyik gondviselészerű tanítványa, az erősen abstract irányu nehezen érthető irányu mesterek hivatott interpretatora volt. Egy vallásos buzgalommal telt, a kisdied nevelés magasatos ügyéért női szívének lángoló lelkészedésével küzdő, kiváló pedagógiai érzékkel és tehetséggel író és tanító nő volt ez, ki nek nevelési elveit igen nagy alaposággal írta le a „Kisdiednevelés” cz. szakközleménynek mult szeptemberhó 15-én megjelent 12. és 13-ik számában egy nagyon érdekes cikk Tessék azt mindenkinek elolvasni. Itt van „Otthonunk” ezen olvasó termékének asztalán.

Különféle folyóiratokban, szakközönyökben és önálló nagyobb munkákban írta ő meg nemes lelke eszményeit, kisebb nagyobb, 1849-től 1879-ig írt műveinek száma, 14-re megy, melyek nevének maradandó helyet vívtak ki a német irodalomtörténet lapjain.

„Vigaszt és reménye volt” ő Fröbel Frigyesnek, mint egyik életirója jellemzé.

Eszményképe pedig előttünk a nőnek, ki főrangú családban születve, erejét, egészségét és vagyonát áldozá egy szent ügynek, a kisdiednevelés, jövőket átalakító nagy ügyének, mely mellett — valljuk be — vállvonitva szeret elmenni akárhány magát nagynak nevezetni szerető paedagógus, sőt kicsiny gyermekkel megáldott apa és anya is.

(Folyt. köv.)

Irodalom — Művészet.

* Jókai jubileuma. A magyar szobrászok és festőművészek közelebb gyűlést tartottak, a melyen elhatározták, hogy Jókai Mórt ötvenéves író jubileuma alkalmából üdvözölni fogják. Ez az üdvözlés abból fog állani, hogy egy remek kivitelű szekrénykét nyujtanak át a koszaros írónak melyben minden művésztől lesz valami rajz vagy vázlat. A szekrény díszes asztalkára jön. A két műtárgy tervét is elkészítette Schickedanz Albert tanár. A tervet a művészek elfogadták s kivitelével Fischhof Jenőt, az iparművészeti iskola végzett növendékét bízta meg, aki már is mester a bormetszésben és műfaragásban. A szekrény gót stílusban készül, gyönyörű diszítésekkel s külsejére ez a felírás jön: A magyar képművészek Jókainak 1843-1893. A művészek a nagybecsű ajándékot a jubileumi ünepegeek alkalmával nyujtják át Jókainak.

* Gounod Károly meghalt. A Faust és a Romeo és Julia komponistája a halál kapuján átment a halhatatlanságra. Ugy táviratozzák Párizsból, hogy Gounod Károly, a francia nagy zenészek utolsója örökre lehunyta szemét, A halál híre gyászba borítja a zeneművészetet a Vogeseben inuen is, tul is, iskolák határain belül és kívül, mert a melódia nagy mesterét,

a nagy érzések művészi kifejezőjét siratják benne mindenütt, ahol a szerelem örökszép muzsikája Romeo és Julia édes és mégis erőteljes zenéje szívekhez szólott.

Színház.

* Tizennyolczadik előadás. Tegnap este a Parasztbecsület került színre harmadszor. Mascagni elbájoló zenéje egy a zenekar szabatos játéka mint a közreműködők igyekezetet tanusító korrekt előadása által kellő színvonalra emelkedett. Ez által különösen Stoll érdemel dicséret, ki a Turiddu az ő hűngskálájának és egyéniségének megfelelő szerepét nemcsak biztos könnyedséggel és megérzelemmel énekelte, de a szokottnál jobban is játszotta. Sugár Aranka (Santuzza) egy solót gyöngén énekelt, de ezt a hibát a Stollal való duettben fényesen jóvá tette. A vonzó dalművet „Gringore” Theodor de Banville dramolettjének is beillő vigjátéka előzte meg. Osztatlan figyelemmel és fókuszott érdeklődéssel hallgattuk a költő nyelvezetét, mely a főszereplők helyes interpretálása által telics kifejezésre jutott. Tapolczai eddigi sikeréhez újabbat csatolt, jól átgondolva és minden detailban finoman kidolgozva állította elének a magas röptű, de éhségiől elgyötört saját értékét ösmérő, de mégis szerény, a hatalmas fejedelem előtt bátor, de imárottjával szemben magában nem bizó, félenk költőt; az „akasztottak balladáját” is megkapóan szavalta Cserei Berta rokonszenves Luizája, Sándor Lajos jellemes királya és Krémér Fourniez-je érdemelnek még dicséretet. (1.)

Vegyes hírek.

* Magyarország leggazdagabb földesurai.

A legnagyobb földbirtokos Magyarországon maga a magyar állam, melynek 2,816,419 kataszter hold földje van, tehát körülbelül tizedrésze a mivélés alatt levő összes területnek. A magánbirtokosok között első herceg Eszterházy Miklós, a kinek 421,053 hold birtoka van. A grófok között leggazdagabb gróf Schönborn Ervin 226,921 holddal; utána következik gróf Festetics Tasziló 136,541 holddal; a részvénytársaságok között az Osztrák-Magyar Államvaspálya 225,159 holddal; utána ötödik sorban Koburg Fülöp herceg 214,538 hold tulajdonnal. A leggazdagabb főherceg: Albrecht, a kinek 150,031 hold földje van, mg az uralkodó család uradalmi Magyarországon csak 86,912 hold József főhercegé csak 57,039 hold, a melynél háromszor akkora a vallásalap, a melyet a kultuszminiszter kezel. A papi nagybirtokok között legnagyobb a nagyváradi római katolikus püspöké: 189,934 hold, utána ugyancsak a nagyváradi görög katolikus püspöké 139,898 holddal, míg a közönségesen legnagyobbak hitt kaloccai érseki birtok csak 93,143 hold. A káptalanok közt legkiterjedtebb az egri káptalan 91,702 holddal, melynél a hercegprimás csak 100 holddal gazdagabb. A városok közt leggazdagabb földbirtokos Debreczen, a mely városnak 91,678 holdja van, utána következik Szeged 72,139 holddal. Legnagyobb földbirtokos a zsidók közt báró Schoenberger Zsigmond 26,127 holddal, azután Popper Armin és Bertold bárók külön-külön 23,609 hold birtokkal. A magyarországi földbirtok nagyság szerint így oszlik meg: 50,000 holdnál többje van 46 tulajdonosnak, 50,000 holdtól lefelé 30,000 holdig van 31, 30,000 holdtól 20,000 holdig 54, 20,000 holdtól 10,000-ig 156, 10,000 holdtól 5000 holdig 266, 5000 holdtól 1000 holdig 1655, 1000 holdtól 750 holdig 981 földbirtokos. Nagybirtokos tehát egész Magyarországon nincs több, mint 3192.

* Földrengés Zágrábban. Október 11-én, szerdán, a horvát fővárosban ismét földrengés volt, a mely a lakosokat a legnagyobb rémületbe ejtette, ugyannyira, hogy nagyon sokan félelemből már el is hagyták a várost. Hogy erről a földrengésről csak most érkezik hozzánk a hír, s hogy bővebb adatok még mindig nincsenek annak az az oka, hogy a Zágrabi hatóságok jónak látták mindazokat a táviratokat

elkobozni, a melyek a földrengés hírét tartalmazták. A Zágrábról elmenekült emberek azt beszéltek, hogy szerdán reggel 5 óra 25 perczkor észlelt földrengés oly erős volt, mint 1880-ban. A földindulást dörgésszerű moraj és zugás kísérte. A házak csakhamar inogni kezdtek s a falakon óriási repedések támadtak. A lakosok az ágyakból kiugrottak és kétségbeesett rémülettel menekültek az utcákra, attól félve, hogy az irtóztató földindulás ismétlődni fog. A földrengés megbecsülhetlen károkat okozott, de emberélet szerencsére nem veszett oda. A lakosok nagy része az utcán lakik s éjjel nem mer a házakba menni. Zágráb körül 18 helyiségben szintén észlelték a földrengést, de sokkal gyöngyben. Legerősebb volt Petrinjában, a hol néhány másodpercig tartott, de nagyobb károkat ott sem okozott.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

A királyi táblán hivatalosórák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartatnak — Az írtató, kiadó-hivatal és az irattár a felelőnek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 8—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnap délután d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távirat hivatalnál október 19-én: Változó, derült meleg.

A debreczeni állami időjelző állomás jelentése. 1893. Október hó 19-én reggeli 7 órakor. Hőmérséklet 7. C. fok. Légnymás 765,6 millim. Szélirány délnyugati. Csapadék tegnap reg. 7 órától ma reggeli 7 óráig 2 millim. Ugy-nezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 13 fok. Legalacsonyabb hőm. — fok.

Séta hangverseny a Margit fürdőben minden vasárnap d. u. Kendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.

Október 27. A debr. ker. beteg-segélyező pénztár közgyűlése délelőtt 9 órakor a városházán.

November 1. Egyházkerületi közgyűlés.

— **Bizottsági tagok választása.** A bizottsági tagok választása példás rendben, minden zavar nélkül, de a választó polgárok csekély érdeklődése mellett tolyt le tegnap. — Előre is megelégedéssel konstatáljuk hogy a szabadelvű párt és a függetlenségi párt híven követte az intéző bizottságok és a pártgyűlések előzetes megállapodásait; a hivatalos listákra a két párt hívei minden kerületben annyira egyöntetűen szavaztak, hogy a hivatalos listák néhány szétforgácsot szavazat kivételével csaknem az összes beadott szavazatot megnyerték. — Csupán Piacz-utcában alakult a szavazás napján az egyik jelölttel szemben ellenzék, mely egy ösmert ügyvédet, szintén a szabadelvű párt buzgó tagját próbálta meg bevinni a törvényhatósági bizottságba. Kiváló eredménynek tekintendő S z é l l Farkas kir. táblai bíró megválasztása, kinek személyében a városi köztörvényhatósági bizottság nagytekintélyű és kiváló taggal gyarapodott. A szavazatszedő küldöttségek esti hat órára minden kerületben, legkésőbb Piacz-utcán, összeszámították a szavazatokat és biztosan tudva lett az eredmény, mely iránt különben előre is alig lehetett kétség.

A szavazás eredménye a következő:

Hatvan-utcán 379 szavazatból beadott 108. Megválasztottak:

Koncz Elek 105,
Csicsó Lajos 104,
Széll Farkas (uj) 104,
Kovács Lajos (uj; tanár) 103,
Mihalovics István 103,
Szűcs László 103,

Nagy Zsigmond (uj) 102,
Szilágyi Bálint (uj) 100.

Reichmann Ármín 99 szavazattal, utóbbi 3 évre. Ezekon kívül 31 egyén nyert 1—2 szavazatot.

Péterfia kerületben 424 szavazatból beadott 91. Megválasztottak:

Kertész János 90,
Kiss Bálint 89,
Pálfi Ferecz 89,
Polgári Sándor 89,
Sebes György 89,
Seres András 89,
Zöld Mihály (uj; gazda) 89,
Mártucz Imre (uj) 88,
Kurucz Miklós (uj) 88,
Hódy Béla (uj) 86 szavazattal. A két utolsó 3 évre.

Csapó-utcai kerületben 347 szavazatból beadott 70. Megválasztottak:

Dr. Kovács Sándor 69,
Könyves Tóth Kálmán 69,
Kiss Albert 68,
Bácsi András 65,
Bihari István (uj) 65,
Pongó Lajos 64,
Jeney József 55 szavazattal.

Kossuth-utcán 501 szavazatból beadott 137. Megválasztottak:

Dr. Legányi Gyula 135,
Dicsőfi József 134,
Id. Erdélyi Pál 133,
Pethő István 132,
Roklitz Arthur (uj) 130,
Jánossy József (uj) 129,
Barta Daniel 129 szavazattal. Ezekon kívül 19 egyén kapott összesen 29 szavazatot.

Varga-utcai kerületben 603 szavazatból beadott 132. Megválasztottak:

Paksy Imre 128,
Géresi Kálmán 123,
Békesy László 120,
Miskolczy Jenő (uj) 120,
Pálfi Gábor (uj) 115,
Szebeni Gábor 114,
Tárkányi Péter 114,
Dr. Kemény Mór 101 szavazattal.

Néhány szavazat szétforgácsolódott.

Piacz-utcán 617 szavazatból beadott 168. Megválasztottak:

Jóna Dániel 159,
Dr. Popper Ajos 159,
Serü Ede 158,
Lengyel Imre 55,
Márk Endre 155,
Komlóssy Dezső 153,
Hajdu Ignác 149.

Joó István (uj) 112 szavazattal. Tordai Gáborra 56 szavazat esett; — ezen kívül még 69 egyén kapott 1—2 szavazatot.

A város összes 2881 választó polgára közül tehát csak 25%, vagyis 706 élt ezuttal szavazati jogával.

A megválasztott ötven bizottsági tag között van 1 kir. táblai tanácselnök. 3 ref. lelkész, 5 kollégiumi, 1 kir. gazd. tanintézeti tanár, 1 hírlap-szerkesztő, 1 r. kath. lelkész, 1 izr. hitközségi elnök, 1 nyug. törvény-zéki bíró, 1 kir. közjegyző, 4 ügyvéd, 2 orvos, 1 gyógyszerész, 2 kereskedő, 5 iparos, 1 állami hivatalnok, 2 ev. ref. egyházi tisztviselő, 2 magán-tisztviselő, a többi földbirtkos és gazdákodó.

— **Névnapi üdvözlések.** Dr. Wolaffka Nándor v. püspök és debreczeni prépost-plébános urat mai nevenapja alkalmából nagy számmal üdvözlötték. Már tegnap délután gratuláltak igen sokan; első sorban Unger Gusztáv kir. táblai bíró és a piarista rendház tagjai, a kiknek nevében Cserhalmi József igazgató üdvözlötte megle a püspököt. Este 9 órakor a városi dalegylet jelent meg a plebánián s az üdvözlő éneklés után Krasznai Ferencz titkár tolmácsolta a dalegyleti tagok egyik alapítója, dr. Wolaffka püspök iránt érzett jókívánatait. Tegnap este 7 órakor a püspök nevenapjának alkalmából a róm. kath. leányiskola

V. és VI. osztályának növendékei az iskola helyiségében Óváry Irma tanítónő vezetése mellett iskolai ünnepélyt rendeztek. A műsorban szerepeltek énekszámok, névnapi köszöntők és előadatott egy „Tolcsvayné asszony végrendelete” című egy felv. vigjáték is. A csinosan díszített színpadon a kis leányok kosztümökben jelentek meg. Előadatott két élőkép (csoportkép) is, melyekben kisebb növendékek is részt vettek. Az ifjú növendékek igazán kedves dolgokat produkáltak. Az előadásra megjelent közönség zsufolásig töltötte a termet úgy, hogy sokan kívül maradtak. Bent láttuk Garam Jenő, Hieronymi, Unger Gusztáv kir. tábla bírákat és a róm. kat. iskolaszéki és egyházi bizottság tagjait. Az előadás végeztével dr. Wolaffka püspök meghatóttan köszöntötte meg a növendékek ragaszkodásának e szép jelét s megdicsérte az előadásban tanúsított ügyességüket. Ma reggel a felsőbb leányiskola növendékei jelentek meg a v. püspök lakásán és Husz Lajos tanító vezetése mellett énekléssel köszöntötték az ünnepelt főpapot. Az éneklés után Zivuska Irén szólott a leányok nevében. Később megjelentek az isk. és egyh. bizottság tagjai Nemes Kálmán vál. elnök vezetése alatt, kiknek nevében dr. Irinyi István üdvözlötte Wolaffka püspököt. Testületileg jelentek meg a róm. kat. tanítók és tanítónők, kinek nevében Tóth László tanító mondott lendületes beszéd-t. Délelőtt 9 órakor a róm. kath. templomban zenés mise volt melyen dr. Wolaffka celebrált. Szauder Alajos bánfalvai plébános, Léky Kornél és Kópis József káplánok segédete mellett. Mise alatt a karban Czapek Péter vezetése alatt a 39. gy. ezred zenekara játszott a Zivuska által vezetett vegyes énekkar énekléséhez. A délelött folyamában notabilitásaink közül igen sokan megjelentek a v. püspök lakásán, közöttük Simonyi Imre kir. tan. polgármester Sagh Gyula üzletvezető K. Tóth Kálmán ref. lelkész, Csath Zsigmond postafőnök, Sarvay Gyula v. t. főorvos, Benke István, Mayer ny. postafőnök stb. dr. Schlauch Lőrincz bibornok, nagyváradi latin szertartású püspök és Pallavicini Ede őrnagy táviratilag fejezték ki jó kívánataikat.

— **Kutat a Cserepes utcára.** A Cserepes utcai és környékbeli lakosok kérvényt adtak be a városi tanácshoz az iránt, hogy Cserepes utca végén Kis hatvan utca felől közutat furasson.

— **Debreczeni deputáció Nagyváradon.** Fényes ünnepségek, ékes üdvözlő beszédek, vig pohárcsengések mellett igtatják be f. hó hó 25-én főispáni méltóságába Biharmegye és Nagyvárad város új főispánját Beöthy Lászlót. A vármegye alispánja meghívta ez örömnépre Debreczen város közönségét is, hogy küldöttségileg képviseltette magát. A tanács mai üléséből in ézkedett, hogy Debreczen két tagu küldöttséggel vegyen részt a szomszédok ünnepén. Hogy kikből áll ez a küldöttség, arra nézve csak holnap lesz megállapodás.

— **Az ifjuság mozgalmái.** Az alkotmányos élet előgyakorlatát képezik az ifjuság mozgalmái, a melyek alkalmával az egyesületek tisztviselőit megválasztja. Tegnap a következő választások tolytak le:

A joghallgatók segélyező egyesülete tegnap d. u. 5 órakor tartotta meg alakuló közgyűlését dr. Bacsoni Lajos ez évi jogkari dékán, feügyelő tanár vezetése alatt a VI. sz. tauteremb-n. Targyát a közgyűlésnek a tisztviselő megválasztása képezte. Előnké egyhangulag: Ballay Béla IV. jh. választott; főjegyző: Makka Jenő III. jh.; pénztárnok: Csath Sádor II. jh. ellenőrré; Takács Aurél II. jh.; könyvtárnok: Korpádi Zoltán III. jh. mindaján egy hangu választás után. Névszerinti szavazás csak az ajjegyző választásra rendeltetett el, a aminek ezelményekép ajjegyző: Kovácsi Kál-

mán I. jh. lett. Csajági Károly I. jh. ellenében 6 szótöbbséggel megválasztva választmányi tagok a 4-ed évről: Szabó Bertalan és Kecskeméthy Gyula; a 3-ad évről: Nádudvari: Jenő és Dóczy Emil; 2. od évről: Kovács Kálmán és Szücs Sándor, s az 1-ső évről: Szabó Gyula és Csajági Károly.

— Az újonnan választott elnökért küldötséget mezt, ki lelkes övácziók között foglalta el helyét. Az éljenzések elhangozásával Baczony Lajos jogakadémiai dékán tartott az elnökhöz buzdító beszédet, figyelmébe ajánlván az elnöknek, hogy azon szép célt, melyet az egyesület maga elé tűzött, el ne tévessze szem elől, s egyszersmind kijelentette a dékán hogy az egyesület fölötti felügyelet gyakorlásával a jogakadémiai dékánátus bizatott meg. Ezután az elnöki széklet átadta Ballay Béának, ki mezzatottan mondott köszönetet a b-üne összpontosult bizalomért, s egyszersmind ünnepeyesen megígérte, hogy minden tehetségét arra használja föl, hogy az egyesület vezetése a att a kitűzött célnak megfeleljen.

A reformok terére még nem kíván lépni, mivel azokra még nem találja elég érettnak az egyesületet. „Több intézkedésről mondta még el véleményét, s azután az ülés véget ért. — Az új választmányi azután rövid ülést tartott, melynek tárgyat a pénztár és könyvtárnak a szűnidei, feletartó bizottságtól való átvételére 3-3 tagu bizottság kiküldése képezte. Az egyesületnek 108 beiratkozott tagja van eddig.

A főiskolai irodalmi önképző társulat alakuló közgyűlése f. hó 17-én tartatott meg a VI. sz. tanteremben. Elnök: Csia Kálmán IV. th, főjegyző: Lencz Géza IV. th, titkár: Szarka Károly 3 th. Iapszerkesztő: Király Péter 3 jh., aljegyző: Bede László 1 th. Választmányi tagokat később küldenek a vázlatmánya, külön-külön a joghallgatók, hittanhallgatók, valamint a 7-ed és 8-ad gym. oszt. tanulók.

A joghallgatók önképző körének ez évi megalakulása f. hó 25 szerdán történt meg. Jelölve vannak az elnökségre: Szabó Bertalan 4 jh. és Dóczy Emil 3 jh.

A helybeli keresk. akadémiáiból. Keresked. akadémiánk önképző körének magyar nyelvű szakosztálya tegnap ejtette meg választását, melynek eredménye a következő: Elnök: Pallay József III. évf. hallg. egyhangulag; alelnök: Bakó György II. évf. egyhangulag. Titkár: Lampel Nándor, III. é. jh. 58 szavazattal. Főjegyző: Aizikóvics Zsigmond III. é. hallg. 64 szavazattal, aljegyző: Goldberger Lajos 54 szavazattal, segédjegyző: Dessewffy József I. é. h. 44 szavazattal, főpénztáros: Cséri Sándor, III. é. h. 58 szavazattal, pénztári ellenőrül egyhangulag Nagy Imre II. évf. beli hallg. választatott meg.

— A városok utadója A kereskedelmi miniszter közelebb fontos körrendeletet adott ki, mely szerint a törvényhatósági joggal felruházott városokra, mint erkölcsi testületre kivetett állami egyenes adójuk után az 1893. évi január 1-től számítva utadóval meg nem róhatók. E rendelet következőleg szól: „Felmerült eset alkalmából értesitem a közönséget, hogy mivel a törvényhatósági joggal felruházott város mint erkölcsi testület a reá kivetett állami egyenes adó után esedékes utadó fedezéséről a város köz-költségvetésében gondoskodik, mely költségvetés szerint felmerülő kiadásait részben egyéb közjöveldelmeiből, részben községi pótdoból kénytelen fedezni, s így közuti kiadásokra úgy utadóban, valamint községi pótdobban tehát kétszeresen adózik, a pénzügyminiszter ural egyetértőleg ezenel elrendelem, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városok, a reájuk mint erkölcsi testületre kivetett állami egyenes adójuk után utadóval meg nem róhatók. E rendeletem érvénye f. évi január 1-től kezdődik. Lukács.” Kapcsolatosan ezzel megemlítjük, hogy Debreczen város utadója debreczeni birtokai után mintegy 5000, külső birtokai után pedig 930 frtot tesz.

— A magyar tőzeg és műtrágya-ipar részvénytársaság ajánlatára a városi tanács elhatározta, hogy egyelőre a kispiaczon próbaképpen tőzegszóró nyilvános használatra szolgáló árnyékszékét állítat fel nevezett r. társaság által. Ha a vaspavillon beválik, úgy a társaság gyári költségén — 600 frtért — azt átveszi a város, különben pedig köteles lesz a társaság ráját költségén eltávolítani. Együttal megbizta a tanács a r. főkapitányságot, hogy a nyilvános árnyékszék helyét a mérnöki hivattal egyetértve a rózsaterén jelölje ki. A társaság ma értesítette a tanácsot, hogy a vaspavillon már elkészült és kéri a helyének a kijelölését, hogy a további intézkedéseket megtehesse.

— Egy két gimnázium osztályt végzet fiu felvételtik tanulóul a „Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság nyomdájában.

— A „debreczeni első tá- ar- kpénztár”, Kossuth-utca 3-ik szám alatti házastelke és ondódi földjére a lapunkban is hirdetett zárt-ajánlati tárgyalás holnap, f. hó 20-án d. e. 12 órakor jár le. Figyelmeztetjük erre lapunk azon t olvasóit, kik netalán ajánlatot tenni szándékoznak.

— Ötven árva felruházása. Kövesdy János városi bizottsági tag már több mint 10 év óta minden esztendőben 25 fiu, 25 leány, iskolás árva gyermeket ruház fel jó meleg téli ruhával. — Az idei új ruha kiosztást ma d. e. tartották meg a városi közgyámi hivatalban. Jelen voltak Kövesdy János az árvák jótévéje, Koszorus Lajos vár. bizottsági tag és Bészler Károly közgyám. Öröm volt nézni a kis árvák boldogságát, amint felöltötték az ajándékba kapott meleg téli köntösöket s egymásután hála- lán kezelt csokolva köszönték meg jótévéjüknek atyáskodó szivességét. Szombaton reggel mind az ötven árva hálaadó isteni tiszteletre megy, új ruháikat felöltvén, a Kossuth utcza ref. tempomba, ahol Dicsőfi József lelkész mond imádságot.

— Alaptalan kolera hírek. Budapesti lapokban az alábbi hirt olvassuk: „Tiltakozó város. Egy Szegedről küldött távirati tudósítás szerint Szeged város hatósága egy koleras beteg ügyében táviratilag tiltakozott. Debreczenből ugyanis egy teherkocsiban elzárva koleras beteget indítottak utnak Szeged felé, de Szeged az eljárás ellen óvást emelt és azt kívánja, hogy a beteget valami közbeeső helyen szállítsák ki a teherkocsiból. Nem tudjuk honnan vette ezt a hirt a fővárosi lapok szegedi tudósítója, de az bizonyos, hogy Debreczenből sem Szeged, sem más felé semmiféle kolera beteget el nem expedáltak, ilyenről a mi rendőrségünk mit sem tud. Szept. 29-ike óta kolera-gyanus eset nem is fordult elő nálunk.

— Pót vásárok Hajdumegyében A kereskedelmiügyi miniszter megengedte, hogy Nádudvaron és Nánáson okt. 25-én a szept. 18-dikáról, illetőleg szept. 14-dikéről kolera miatt elhalasztott orsz. vásárok helyett pótvásárok tartassanak.

Egy házasság a II. császárság alatt.

Malot Hectortól.

MÁSODIK KÖTET.

(Folytatás)

52.

XXII.

— Sziveskedjék engemet Donis urhölgnél bejelenteni.

— Asszonyom a kis szalonban van.

— Kérdezze meg őt, hogy elfogadhat-e?

Clara, ki e pillanatban ment keresztül az előcsarnokon, gonyos mosolyal nézett az inaera, s Méziolle megett elhaladva, vállat vont megvető arckifejezéssel.

Természetesen Donisné készen volt Méziolle elfogadására, és őt előbb ünnepeyesen fogadta a szokásos udvariassági formával, mind-

addig, míg az inas léptei hallhatók voltak a nagy szalonban, mely a kisebb előtt volt; azután, midőn az ajtó bezárult, mellére veté magát s maga mellé voná a pamlagra, a melyről fölkelte.

Ugy a mint Clara Sainte Austreberthenek megmagyarázta, ezen kis szalon úgy volt elrendezve a kastély egyik végén s abba csak a nagy szalonon keresztül lehetett jutni, a mi bizonyos időt igényelt, ezen nagy szoba hosszsága miatt. Szemkőzt ezen kis szalon ajtajával egy nagy tükör lógott, úgy hogy a pamlagról, melyen Donisné ült, az előcsarnok ajtajának megnyíltát lehetett látni.

— Ön neheztel reám, a miért nem voltam Bordeauxban, mint a hogy ígértem? mondá ő Méziolle elfogultságát szemlélve.

— Oh! legkevésbé sem, biztosítom önt; önt Bordeauxban vagy itt viszontlátni, nem mindegy az? Azért neheztelnék, ha nem láthatnám önt.

— Ugy hát azon félelmes előérzet, melyekről szóltam önnek, bántja önt, mert valami baja kétségkívül van.

— És micsoda félelem az?

— Azon idő alatt, melyet Bordeauxban töltöttünk, azt véltem észrevenni, hogy valahányszor kimentem, mindig követtem egy kis szemüveges szőke ember által.

— Mily gondolat?

— Én értem, hogy nem állapodik meg hasonló gondolatnál, de az én helyzetem más, s valahányszor ön végett kimegyek, úgy tetszik, hogy azok, kikkel találkozom, reám figyelnek, úgy tetszik, hogy azok, kik reám figyelnek, kitalálnak s nevetnek engemet: férfiak, nők, gyermekek, közönyösek, kíváncsiak, mind ezen utczai nép előttem tanu, kik engemet vádolnak. Nem merek visszafordulni, attól félve, hogy felhívom a közfigyelmet. Sebessen óhajtának menni, hogy ne követhessenek, és lassan megyek, hogy a többihez hasonló legyek. Midőn hasonló félelmeiket kell kiállani, megzavarodom, megijedek semmiért. Végre megmondom önnek, hogy egy lépést sem teszek az utczán a nélkül, hogy fülem nyitva s szemem ébren ne legyen. Én tehát észrevettem ezen szemüveges embert, ezer között megismerhető arc. Utoljára hogy egy mást láttuk, utánam jött egész a vizgyógyintézet ajtajáig és midőn kijöttem, őt még mindig helyén állni láttam.

— Az a félelem látománya volt.

— Ezt mondtam én is magamnak és ezért nem tétoztam legkevésbé sem, önnek megígérni, hogy Bordeauxba visszatérek s újra látni fogom önt, mint a hogy ön azt kérte főlem. De azóta fontos dolgot tudtam meg, mely miatt kell, hogy ezen ígéretet visszavonjam. Ez először van így, ön meg fog nekem bocsátani, reménylem.

— És ezen tény?

— Következő. Jérometól értesültem arról, hogy ezen szemüveges ember kérdezősködött Claránál, szobaleányomnál, és őt fecsegésre óhajtá birni. Nem tudom, hogy Clara mit szólhatott, mert nincsen bizalmam benne és semmiért a világon nem kérdezném őt meg e végett. De Jérome odaadással viseltetik irántam, s ő hiven elbeszélte azt a mit tudott.

— Az az?

— Hogy ezen ember, a ki engemet követett, kikérdezte Clarát. Nem találja már ezt elégnek, s nincsen kézzelfogható bizonyosságunk ez által arról, hogy nem csalódtam, midőn magamat követtetni hittem. Ha követnek engemet, gyanujok van, figyelmök fel van ébresztve s fenyegetve vagyunk.

— Ki által?

— Ez az, a mit nem tudok és épen ez sulyosbitja nyugtalanságomat.

— Nem, ha férjemnek gyanuja volna, én volnék az első, a ki azt észrevenném.

— Még ha ön elen volna is?

— Még ellenem is. Ön nem ismeri férjemnek egyenességét és becsületességét; ő tetetésre képtelen, s még inkább képtelen arra, hogy reám leessen; vannak eszközök, melyeket becsületes ember nem használ, és férjem kíváncsian becsületes ember.

— De hát kitől ered az?
 — Ezt kell keresnünk és megtudnunk; de ön meg fogja érteni, hogy időközben nem tehetem ki magamat és önt veszélynek azáltal, hogy találkozunk, a hogy előre terveztük. Ime, ezért kértem, hogy Pressacba jöjjön, azon levélkében, melyet önnek irtam. S azon levélke?
 — Tehát annyira óhajtja azt?
 — Elvesztette azt?
 — Nem, itt van, visszaadom önnek; de sz ön kívánságában igazán valami sértő van. Gyermekek tekint engemet, vagy niucsen bizodalma én bennem?
 (Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

* A költő.

Költők: Teringettét, hát nem látod, hogy költeményt írok! Egyidejűleg a bubit is nem becézhetem. Hidd be a pesztonkát!

Feladás: Ostobaság. Vedd föl a gyermekeket! Ne feledd, hogy a pesztonka havonként 6 forintot kap tőlem; de hogy te mit kapsz egy költeményért, azt a jó isten tudja!

* A bűvészkedés.

A. — Nem megy a bűvészet előadásra?
 B. — Nem szeretem az ilyen előadásokat.
 A. — Miért?
 B. — A míg nem tudom, mi hogyan történik, bosszankodom. S a mikor már tudom, a dolog többé nem imponál!

D A L

Peng a sarló, dül az élet,
 Mi vagyunk a gyors képések
 Te is elmegy, én is megyek
 Én is aratótok leszek.

Én is megyek, melléd állok
 S ott hol sűrű a táblatok,
 Te is vágod, én is v gomb,
 S ég a csókom szép orozád-n.

Peng a sarló, dül az élet,
 Mi vagyunk a gyors képések.
 Csók a kalász, szedjük össze,
 S üléssel kössük össze!

Andrássy Béla.

Az ember nem élhet mindenkier s különösen: zokért nem, a kikkel együtt se szeretne élni.

G ö t h e.

A ki egymagában nem képes felemelni egy követ, az mással se próbálja mozgatni.

G ö t h e.

* Nagy emberek nősülési kora. Shakespeare 18 éves volt, mikor elvette Hathaway Annát. Nagy Frigye 21 éves korában vette el Erzsébet braunschweigi hercegnőt. Humboldt Vilmos 24 éves volt mikor egybekelt Dachröden Karollnal. Mozart és Scott Walter 25 éves korukban nősültek Dante 26 éves korában vette el Donátj Gemmát, ugyanolyan koru volt Vosz Henrik Nagy Napoleon, Linné természet tudós és Byron 27 éves korukban nősültek, Berder 29, Burns Róbert 30 éves korában feleségesegett meg. Schiller 31 éves volt, midőn Lengefeld S roltát el vette; Wieland 32 ik évében nősült. Milton 35 éves korában kezdte meg boldogtalan házasságát. Bürge imádott Mollyját mint 36 éves férfi nyert el, Lessing 47 éves, Luther 43, Buffon 55 éves volt mikor nősült Goethe 57 éves korában vette el Vulpinus Krisztinát Klopstock pedig, miután 33 évig gyászolta korán elhunyt Metáját, 67 éves korában elvette Windheim Johanná.

A kis lutri huzásai.

	— Október 19-én. —				
Prága	62	76	45	15	87
Lemberg	37	57	14	11	3

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1893. okt. 18-án.)

Államadósság:	
Magyar aranyjárdék 4%	116.10
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	126.—
„ koronajárdék 4%	93.55
„ regále váltásági kötvény 4 1/2%	100.—
Osztrák aranyjárdék 4%	119.50
Egységes állam kötvény 4 1/2%	96.60
Tisza-szegedi 4 1/2%-os nyereséj-sorsjegy	142.50

Részvények:	
Magyar hitelbank részvény	410.50
Osztrák hitelrészvény	335.50
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	114.—

Sorsjegyek:	
Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	—
Oszták földhitel sorsjegy 3%-os	—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	12.—
Oszták „ „ „	18.75
Olasz „ „ „	13.25
Bazilika sorsjegy	8.50
Jó-szív „ „ „	3.—

Pénzmekek:	
Cs. és kir. arany	5.90
20 márkás arany	12.42
20 frankos arany (Napoleon d'or)	10.02
Sovereigns	12.62

Debreczeni piacz. Okt. 17-diki heti vásárban gabona neműek közül piaczra került buza 320.00 mm. 7.00—6.90—6.80 frt kétszeres 260 mm. 6.00—5.95—5.90 forint r o z s 200.00 mm. 5.00—4.95—4.90 frt. á r p a 240.00 mm. 5.20—5.15—5.10 frt. z a b 290.00 mm. 6.50—6.45—6.40 frt, t e n g e r i 150.00 mm. 6.00—5.95—5.90 frt, köles —4.00— frt köleskása 9.00 frt, burgonya 2.00 frt. Széna. 100 kilónként, I. r. 2.20, II. r. 1.80, m o n t i s z t 13.20, z s e m l e l i s z t 11.40 frt. L ó felhajtatót — darab, elkelt — db. Szarvasmarha felhajtatót — darab, elkelt — db. S e r t é s felhajtatót 2750 db. elkelt 1350 db. S o v á n y s e r t é s páronként 6—12 hónapos 15—25 frt, 22—18 hónapos 25—35 fr, 18—24 hónapos 35—45 frt, őreg sovány 45—60 frt. Kővér sertés kilója 42—45 kr. 100 kiló ó szalonna 68—72 frt, háj 68—70 frt, üzletirányzat élénk.

Husárak: marhahus kilója 44, 46, 52, 54, 56 (kóser) 60 kr. — Borjú hus 54—60 kr, sertéshus 48—52 kr. Juh hus 32 kr.

N a p s z á m á r a k: férfi saját kenyeren 1.00 ellátással 75 kr. nő saját kenyeren 75 kr., ellátással 55 kr., gyermek saját kenyeren 40 kr., ellátással 25 kr.

Négy köbméter tölgy tűzifa 12 frt, nyárfa 7 frt. — Négy köbméter fa felvágása 2 frt 20 kr. beszállítása 1 frt 20 kr.

1 hektoliter ó-hegyi bor 40—60 frt. 1 hekt. új-hegyi bor 34—40 frt.

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Társai gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreczeni Ellenőr” részére. Budapest, október 18.

N a p i j e l e n t é s.

G a b o n a ü z l e t.

Buzát ma elegendő mennyiségben kínáltak, a kereslet élénk maradt, mire az üzlet megszilárdult és a forgalmazott 50,000 mm. néhány krral magasabb áron talált vevőre.

E l a d á s o k:

Tiszavidéki 100—81 mm. 7.80 frt, 200—80 mm. 7.75 frt, 150—80 mm. 7.75 frt, 200—80 mm. 7.70 frt, 1000—80 mm. 7.75 frt, 700—79 mm. 7.70 frt, 300—79 mm. 7.70 frt, 100—79 mm. 7.42 1/2 frt. 3 havi időre.

Zab 6.95—7.45 frt.

középszűrés mellett.

Egyéb cikkek változatlanok.

H a t á r i d ö ü z l e t. Daczára a külföldi lanyha jelentéseinek a mi piacunk árfolyamai szokványüzlet terén nem szenvedtek ma változást, miután a készáruüzletben uralkodó szilárd hangulat a külföldi lanyhaságát elensúlyozta. Igen szilárd egyébként zab, melyben kínálat semmi sincs és legkisebb keresetnél emelkednek az árak.

Zárlat 1 óra:

	frt
B u z a szept.—okt.	7.24—7.26
márcz.—ápril.-ra 1894.	7.65—7.66
R o z s őszre	5.78—5.80
tavasza 1894	6.31—6.33

Tengeri szept.—okt.	4.95—4.97
máj.—junra 1894.	5.11—5.12
Z a b szept.—okt.	7.15—7.17
márcz.—áprilra 1894	6.85—6.87

Zárlat 4 óra:

	frt
B u z a szept.—okt.	7.27—7.29
márcz.—ápril.-ra 1894.	7.65—7.67
R o z s őszre	5.78—5.80
tavasza 1894	6.32—6.35
Tengeri aug.—szeptre	4.95—4.96
máj.—junra 1894.	5.10—5.11
Z a b szept.—okt.	7.15—7.18
márcz.—áprilra 1894	6.86—6.88

Felmondott: 1000 mm. buza. 1000 mm. zab.
 I d ő j á r á s: boru t, szeles.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

Október hó 17. Hízott sertés árak:

I. Magyar első rendű: Őreg nehéz (páronként 400 kilon felüli sulyban) —. krig. Őreg közép (páronként) 300—400 kilogramm sulyban —. krig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli sulyban) 43—43.5 krig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm sulyban 43.5—44 krig. — Fialat könnyű (páronként 250 kgr. terjedő sulyban) 46—47 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kgr. felüli sulyban) 42—42.5 krig. — Közép (páronként 220—280 kgr. sulyban) 43—44 krig. Könnyű (páronként 220 kgr. terjedő sulyban) 46—47 krig.

Debreczeni városi színház.

Idény-bérlet 17. szám. I. Kis bérlet 17. szám.

Páratlan.

Páratlan.

Ma Csütörtökön okt. 19-én:

„A KAMÉLIÁS HÖLGY.”

Vigjáték 3 felvoná-ban.

M Ü S O R:

Október 20-án, pénteken: Szünet.

Október 21-én, szombaton: „Paraszt becsület”, Mascagni operája. Bérlet-szünetben. Komáromi Mariska, a budapesti népszínház művésznőjének fölléptével. Ezzel együtt „Barátság bói”, 1. felv. vigjáték, írta Foylor.

Október 22-én, vasárnap: „A madarász”, 3 felv. Milöcker operettje. Komáromi Mariska 2. fölléptével.

Október 23-án, hétfőn: „A sárga csikó”, Csepreghy Ferenc 3 felv. operettje, Komáromi Mariska 3 fölléptével.

Szerkesztői posta.

X. Y. Z. Ön a színházi műsorra vonatkozó, igen megzavartatkozó megjegyzés ket közölt velünk. Panasz-kodik, hogy bérletével annyira szerencsétlen, miszerint vagy posse, vagy darab változás esik a napjára. E tekintetben megnyugtathatjuk, mert a possek a melyeket tavaly a kómikus Rónaszéki, ez idén pedig a még kómikusabb Andorfi művezetése tett gyakoriakká a színpadon, egyelőre kivannak kizárva a színpadon s ma már egészen seriozus színházi hetünk van Moretoval, az ifjabb Dumasval, Mascagnival stb. Komáromi Mariska fölléptéinél is figyelem fordított a bérletre. A műsorváltozásokat pedig a bete g s é g o k o z z a, a miről semmiféle igazgató nem tehet! De hát — s ezt hiszik magunk is — hogy a posseket kár lenne végleg kiirtani a föld színéről, mert bizony egy jó bohózatban nagyot kaczagni valódi áldás. Ne legyen — persze — a bohózat oly komisz szövethői szöve, a minöket újabban böven láttunk. A direktor, mikor majd megismerkedik a debreczeni szel-irányokkal, körülbelül rá fog jönni, hogy a napokat és műfajokat így kel össze egyeztetnie:

szombaton operette, mert ekkor a részben idegen nyelvű, de kivétel nélkül jó zenei érzékkel bíró publikum megy a színházba;

vasárnap népszínmű, havonta leg alább egyszer magyar történeti dráma, a népek;

hétfőn bohózat, vagy operette az iparos osztálynak;

kedd, szerda és csütörtök a bérlet közönség magasabb igényei szerint töltendő be;

péntek a szünetekre, vagy zóna-előadásokra, látványosságra sat. alkalmas nap.

Igy mutatja ezt sok évi tapasztalás, a mitől a direktor csak a maga nagy kárára tér el. Az is debreczeni specialitás, hogy itt **Shakespeare** előadása-oknál mivel a nép a britt óriástól mindig háborút, gyilkosságot, görögtűzet, tört és egyéb hatásos dolgokat vár, a karzat rendszerint megtelik. Az „Ember tragédia”-ját Krecsányi tizenhatszor adta egymásután zsufolt ház előtt. Tehát nem kell a komoly daraboktól félni. Konstatáljuk a **Mirak.** kedvéért, hogy itt a **Berczik Árpád** darabjait rendkívül szeretik. A direktor mindenesetre szerződött, ha ez idén már nem is teheti, jövőre egy **hős-anya**, még egy **hős-szerelme** st. pótolni fogja az operette hiányait (primadonna, primadonna!) s akkor tökéletes jó szintársulatunk lesz. Egyelőre adjon jó műsort, válogassa össze a darabokat úgy, hogy a meglevő jó erők kiválóbb tulajdonságai kelőleg tünjenek ki és mindenek felett adjon **összevágó és jó** betanult előadásokat. Ez az, a mi mellett még sokkal gyöngébb tagokkal is lehet hatást elérni! Kerülje azonban azokat a **bosszantó történeteket és kihagyásokat**, melyek — többnyire avatatlan kézzel eszközölve — most divatoznak a színházban. Hissen itt ösmerik a darabokat s ez eljárás felett, folyton hallani a nézőtérben bosszus megjegyzéseket! Nem ez az, a mivel az előadásokat gyorsítjuk, hanem a kellő betanulással; gyorsítani kell azt, de nem csonkítani! Imé itt a jóakaratu megjegyzések. Ha az igazgató jobban megösmrkedik a közönséggel, a közönség pedig megszokja az új szintársulatot s a színészek individualitását, akkor helyre áll az a stádium, a melyen igazgató és közönség kölcsönösen meg lesznek egymással elégedve.

Kiadó és laptulajdonos:

„Gsonkoni” nyomda és kiadó r.-t.

Felolós szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Nyilttér.

WÉBER I.
SÖRCSARNOKÁBAN
holnap pénteken
jó karozos bor,
ROASTBEEF,
TEPERTŐS POGÁCSA
és
HALESTÉLY

Magyari testvérek zenéje mellett.

Kiváló tisztelettel

WÉBER I.

vendéglős.

Az „Angol királynő”
ÉTTERMÉBEN

holnap pénteken

HAL-ESTÉLY
RÁCZ KÁROLY zenekarának
közreműködése mellett.

Tisztelettel

Vilmos Lajos

vendéglős.

MED. UNIV.

Dr. Sichermann Adolf orvos

testgyógyászati, massage és gyógy-gymnastikai rendelése

Debreczen, Nagyj-utca 1708.

A gyógykezelés tárgyai: A gerincoszlop elferdülés-e, a melkasi aneurizmus görbülés-e, a végtagok rendellenes fejlődés-ei, törések és ficamok után visszamaradt táplákozási zavarok. Gyomor- és bélbántalmak. Izmok és ízületek eszuzos bántalmak. Izlobok és ízületi merevségek. Neuralgiák és a neurathenia különböző fajai stb.

Rendelés egész napon át.

356 szám.
1893.

Árverési hirdetmény.

Aluhrt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a h.-bösszörményi kir. járásbíróóság 1893. évi 3496 P. számú végzése következtében Dr. Kemény Mór ügyvéd által képviselt Biedermann E. és fia javára ifj. Nagy Sándor ellen 125 frt 27 kr s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felü foglalt és 502 frtra becsült s a Kegyelet című intézetben levő tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a h.-bösszörményi kir. járásbíróóságnak 3541/1893. számú végzése folytán 125 frt 27 kr. tőkekövetelés és ennek 1893. évi Julius hó 31-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 32 frt 89 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig H-Bösszörményben alperes üzletében leendő eszközzésére **1893. évi Október hó 31-ik napjának** délelőtti 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz venni szándékozők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul el fognak adatni.

Kelt H.-Bösszörmény, 1893. évi Október hó 14-ik napján.

BÓDOGH

kir. jbirósági végrehajtó.

7457

1893. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szabolesi hitelbank végrehajtatónak Dr. Szántay Károlyné és társai végrehajtást szenvedők elleni 3910 frt 38 kr. tőkekövetelés és járalékai iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíróóság) területén lévő Debreczenben fekvő, a debreczeni 4080 sztjkvben A + 4787 hrsz. alatt foglalt ingatlanra az árverést 776 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1893. évi november hó 15-ik napján** délután 3 órakor a debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsáranak 10%-át vagyis 77 forint 60 krajczárt készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben 1893. évi augusztus hó 7-ik napján.

A debreczeni kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly kir. tszéki bíró.

KLYTHIA A bőr
ápolására.
Az arczszin finomítására és szépítésére **ZSIRPOR**

Legelegánsabb toilette-, bál- és salonpor.
Chemikailag megvizsgálva és jónak találva.

Dr POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Hölgyektől elősmerő nyilatkozatok.

Taussig Gottlieb

Finom toilette szappanok és parfümek

gyára, főraktár:

WIEN,

I. Wollzelle Nr. 3.

Wolter Sarolta cs. k. udvari burg-zinházi színésznő Bécsben.
Beeth Lola cs. k. udvari opera énekesnő Bécsben.
Schläger Antonia, cs. k. udvari opera énekesnő Bécsben.
Pálmay Ilka, színésznő a „Theater an der Wien” színházban.
Odilon Heléna, színésznő a német népszínháznál Bécsben.
Ernest van Dyck, cs. k. opera énekesnő Bécsben stb.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr.

Kapható Debreczenben:

BAUM MIKSA árúházában

és a legtöbb parfüm és gyógyszerkereskedésekben.

SZABÓ LAJOS FIAT cégénél.

butorszövetek, viaszkos vásznak
takarók és lóporóczok

ágy- és asztal-terítők

függönyök

SZÖNYEGEK,

Eladó

a **boldogfalvai kertben**

szép nyári lakkal bíró
5 nyilas jó karban levő

szőlő.

Bővebbet a kiadóhivatalban vagy a
szerkesztőségben.

Kardos Lászlónál

KOSSUTH UTCZA.

Valódi vásznak.

Diszes kávékészletek.

ASZTALNEMŰEK (Szepességi).

Complete kelengyék.

Igen nagy raktár
ágyterítőkben.

Gyapju és selyem alsó szoknyák.

(II. b.)

Jutányos, szabott áron
kaphatók

Szabó Lajos fiai

cégnél:

Dívtatos női ruhaszövetek,
Francia flanelek, Kasán, Moldon,
legujabb flanel, selyem és bársony

BLUZOK,

színes és fekete selymek,

mosó velezek,

Téli Himalaya kendők.

Selyem és haraszt kendők,

Gyermek ruhácskák és felöltők,

Normal gyapju és pamut alsó-ingek,

ujjasok és nadrágok
téli harisnyák, keztük.

Az idén szép raktárt tartunk:

Brassói és Gácsi posztókban.

Legnagyobb raktár, legolcsóbb beszerzési forrás

eredeti gyári árak mellett.

PORCELLÁN-KÁLYHÁK és KANDALLÓK

a continensen elismert legjobb (BUDWEISI) gyártmányban, minőségért és
fűtőképességért jótállás.

FRIEDLANDI töltő rendszerű vaskályhák

MEIDINGI rendszerű köpenyes kályhák,

Világító két henger-rendszerű (Krénszabadalma)

kályhák köpenyvel legnagyobb anyag-megtakarítás
mellett, legmagasabb fokú fűtőképességgel,

Szén és fatartó kosarak fényezve.

Kályha-elők bronz és nikl kivitelben.

MOSÓ-, FACSARÓ- és MANGORLÓ-GÉPEK

legtökéletesebb rendszerekben.

Vasbutorok és fürdőkádak.

KONYHA FELSZERELÉSEK, ÉPÜLET és BUTORVASALÁSOK,
SZERSZÁMOK, minden iparágakhoz francia és angol gyártmányokban.

TÓTH GYULA vasnagykereskedő
DEBRECZEN.

